

De sloop van vier originele Bruynzeelhallen is in volle gang.

JOSE PIETENS

Kijk nog even goed naar Bruynzeel

Willemien Schenkeveld
wschenkeveld@hollandmediacombinatie.nl

Zaandam * Kijk nog maar eens goed naar het half door klimop overwoekerde Bruynzeel-logo langs de Provincialeweg. Binnenkort is dit laatste originele opschrift van het beroemde Zaanse bedrijf verdwenen. Met de sloop van vier Bruynzeelhallen, die plaats maken voor IKEA, gaat een belangrijk stuk Zaanse industrieel erfgoed verloren.

Wie winkelt op wat tegenwoordig bedrijventerrein Zuiderhout heet, zal niet snel beseffen dat hier ooit de keukenkastjes, deuren en parketvloeren voor half Nederland werden geproduceerd. Maar het is echt zo - het hele gebied waar nu hip meubilair, tuinartikelen, sanitair, retrodesign, kampeerspullen en wat dies meer zij wordt verhandeld, behoorde niet lang geleden toe aan één houtverwerkingsbedrijf. De laatste gebouwen die hier duidelijk aan herinneren - omdat de naam Bruynzeel erop prijkt - worden op dit moment gesloopt. Onder meer gaat het om het laatste originele res-

tant van de unieke 1,1 kilometer lange hal waarin de boomstammen na hun reis over zee de allereerste bewerkingen ondergingen.

„Het raakt me in het hart hoor, deze sloop”, zegt Cees Kingma van de vereniging Zaanse Erfgoed. „Straks rest er niets meer dat iets duidelijk maakt over de bijzondere infrastructuur van Bruynzeel. Boomstammen gingen het bedrijf in, keukenkastjes kwamen eruit. En het begon allemaal in die 1,1 kilometer lange hal, met twee binnenhavens erin, waar de boomstammen van één, anderhalve meter dik, uit Suriname of Afrika, werden binnengebracht. De deuren gingen dicht en dan konden de stammen onafhankelijk van weersinvloeden worden gezaagd en verwerkt. Waar vind je zoiets in Europa?”

Balkenhaven

Heel weinig herinnert nog aan die tijden. De Balkenhaven waar de boomstammen dobberden in afwachting op verwerking, is gedempt. En weliswaar zijn sommige productiegebouwen van Bruynzeel mooi bewaard gebleven, maar wie bijvoorbeeld in woonwoning Loods 5 rondloopt, zal niet snel be-

seffen dat dit ooit een Bruynzeelgebouw was. „Niets herinnert meer aan de totale infrastructuur van Bruynzeel”, zegt Cees Kingma.

Gouden tijd

Bruynzeel ontstond ooit in Rotterdam, maar beleefde zijn gloriejaren in de Zaanstreek. Het verhaal is al vaak verteld, over de na-oorlogse opbloei van Nederland, de betaalbare en uitstekend ontworpen keukens van Bruynzeel, de welhaast monopoliepositie van het bedrijf in de sociale woningbouw. „Daar gingen Bruynzeelkeukens en -deuren in, dat was geen enkele vraag, dat werd standaard in het bestek meegenomen”, zegt Cees Kingma. In de zeventiger jaren was die gouden Bruynzeel-tijd voorbij, het bedrijf werd opgesplitst en de fabrieken werden grotendeels naar andere de-

len van het land verhuisd. Tegenwoordig is er op Zuiderhout alleen nog één winkel van Bruynzeel keukens, geleid vanuit de hoofdvestiging in Bergen op Zoom. Dat is alles. Nu volgt dus het vaarwel aan de hallen 31, 32, 33 en 51. De gebouwen er direct naast blijven staan. Dat zijn de vroegere garage van Bruynzeel en het vroegere kantoor van de schaverij - in beide gebouwen zitten nu design- danwel vintage-meubelwinkels. Van de hallen is in overleg met de gemeente Zaanstad een uitgebreide fotoreportage gemaakt, zodat niet verloren gaat hoe ze er uit hebben gezien.

Na de sloop van hallen wordt het terrein geëgaliseerd en dan volgt in november de overdracht van de grond aan IKEA. Vervolgens begint het wachten tot duidelijk is hoe deze vestiging van het woonwoninghuis er

exact uit gaat zien. Dát er een IKEA komt, is geen vraag voor directeur Remko Schnieders van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noordzeekanaalgebied, de huidige eigenaar van het terrein. „Ze nemen de grond af. Dat is een feit.” Hoewel het geduld van de Zaanammers op de proef is gesteld, vindt hij de vertraging van de zijde van IKEA goed te verklaren. „Het economische tij zat tegen, zodat ze niet zo'n haast hadden met een nieuwe winkel. En ze moeten nadenken over het vaste stramien van hun nieuwe winkels, in verband met de opkomst van de e-commerce. Dat kost tijd.”

Zie voor informatie over het historische Bruynzeelcomplex de website www.zaanse-industrieel-erfgoed.nl. Google daarvoor 'Bruynzeel' en 'erfgoed'.

Ook het laatste originele opschrift van Bruynzeel verdwijnt.

JOSE PIETENS

Het vroegere Bruynzeelcomplex uit de lucht gezien met onderin de Balkenhaven, links de 1,1 kilometer hal waar de boomstammen werden gezaagd en rechts de productiegebouwen voor keukens, deuren enzovoorts. AERO '68 ZAANDAM